

Универзитет у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Зборник радова
„ПРАВО У ФУНКЦИЈИ РАЗВОЈА ДРУШТВА“

Издавач:

Правни факултет Универзитета у Приштини
са привременим седиштем у Косовској Митровици,
Лоле Рибара 29, 38220 Косовска Митровица, тел. 028.425.336, www.pra.pg.ac.rs

За издавача

проф. др Владан Михајловић, декан

Главни и одговорни уредник

Проф. др Дејан Мирковић

Уређивачки одбор

Чланови из земље:

Проф. др Владан Михајловић, проф. др Јелена Беловић, проф. др Дејан Мирковић,
проф. др Олга Јовић Прлаиновић, доц. др Огњен Вујовић (Правни факултет
Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици),
проф. др Андреја Катанчевић, доц. др Валентина Цветковић Ђорђевић (Правни
факултет Универзитета у Београду)

Чланови из иностранства:

Академик САНУ Елена Јурјевна Гуськова (Институт за славистичке студије Руске
академије наука, Руска Федерација), dr Valerio Massimo Minale (University of Naples
„Federico II“, Универзитет у Напуљу, Италија), проф. др Марија Амповска
(Универзитет „Гоце Делчев“, Штип, Правни факултет, Северна Македонија)

Секретар Уређивачког одбора:

Асс. Горан Тишић

Технички уредник:

Младен Годоровић

Дизајн корица:

Димитрије Милић

Штампа: Кварк, Краљево

Тираж: 100 примерака

ISBN 978-86-6083-060-1

Штампање овог Зборника помогло је Министарство просвете,
науке и технолошког развоја Републике Србије

Сузана ДИМИЋ¹,
Правни факултет Приштина – Косовска Митровица
Мирјана БУКИЋ²,
Правни факултет Приштина – Косовска Митровица

ОДЛАГАЊЕ КРИВИЧНОГ ГОЊЕЊА КОД ПОРЕСКИХ КРИВИЧНИХ ДЕЛА

Апстракт: Као један од видова начела опортунитета, условљени опортунитет представља изузетак од обавезности кривичног гоњења на којој се темељи начело легалитета. Јавни тужилац одлаже кривично гоњење ако осумњичени прихвати и испуни неку од обавеза наложених у наредби за одлагање. Реализација обавеза доводи до одбачаја кривичне пријаве, а циљ је избећи кривични поступак и кривичну ствар решити вансудским путем, односно диверзионим моделом поступања.

Пореска кривична дела представљају групу кривичних дела чији је објекат кривичноправне заштите обавеза плаћања пореза, доприноса и других дажбина. Порески обвезници противправним понашањем, кршењем пореских прописа, избегавају извршавање својих пореских обавеза. Због нетранспарентности штетне последице, која није лако уочљива као код већине осталих кривичних дела, неретко се овим кривичним делима не приписује висок степен друштвене опасности. Међутим, благовремено испуњавање пореских обавеза је од изузетне важности за континуирано финансирање виталних функција државе, као што су војска, полиција, судство, обезбеђивање разноврсних јавних добара, попут образовања, здравства, саобраћаја и сл. Незаконито евазионо понашање пореских обвезника непосредно утиче на висину прикупљених прихода, јер држава бива ускраћена за онај износ средстава који би био наплаћен да су порески обвезници благовремено испунили своје пореске обавезе, али проузрокује и бројне друге последице, економске, социјалне и политичке природе.

У том контексту, поставља се питање оправданости нормативног решења које даје могућност примене института одлагања кривичног гоњења за најтежа пореска кривична дела, као што су пореска утаја и кријумчарење.

---

¹ Доцент, suzana.dimic@pr.ac.rs

² Асистент, mirjana.djukic@pr.ac.rs

Кључне речи: условно одлагање кривичног гоњења, пореска евазија, пореска утаја

1. УВОД

Са реформом кривичног процесног законодавства Србија је отпочела у правом смислу 2013. године. Наместо инквизиционих, на сцену ступају елементи адверзијалног модела кривичног поступка, под чијим је окриљем јавни тужилац код нас први пут добио широка процесна овлашћења. До њиховог изражаја посебно долази у консесуалним кривичнопроцесним формама, казненом налогу и установи условљеног опортунитета према пунолетним лицима.

Опорезивање, зато што доводи до смањења економске снаге пореских обвезника, изазива разне модалитете отпора пореских обвезника. Одувек постоји раскорак између обавезе плаћања пореза и понашања пореских обвезника, који није умањен ни чињеницом оправданости постојања пореске обавезе. Утврђивањем и наплатом пореза и других јавних прихода обезбеђује се приходи за финансирање бројних јавних потреба. Финансијски ефекат избегавања плаћања пореза (пореске евазије) се управо састоји у томе да је државна благајна остала ускраћена за онај износ прихода који би био наплаћен да су се сви порески обвезници повиновали пореској обавези. Отуда, смањење тзв. пореског јаза (енг. *tax gap*), који представља разлику између прихода који би се прикупили да су сви порезе платили у складу са пореским законима и стварно плаћених пореза, приоритетан је задатак пореске политике савремених држава. Идентификовање фактора који утичу на избор пореског обвезника да ли ће платити порез или не важно је због проналажења начина за смањење евазије пореза. Неретко евазија пореза поприма облик незаконите (*tax evasion*), која се састоји у противправном понашању пореских обвезника. Најтежи облик непосредног кршења пореских прописа представља пореска утаја (*tax fraud*), квалификована као кривично дело.

2. УСЛОВЉЕНИ ОПОРТУНИТЕТ

Легалитет кривичног гоњења темељи се на обавези јавног тужиоца да предузме кривично гоњење чим се јаве основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности. Како се ради о обавези јавног тужиоца, поједини аутори користе и термин „начело

облигаторности“.³ Поред бројних, категорији кривичних дела која се гоне *ex officio*, припадају и она која за објекат заштите имају и економски државни поредак.

Од ове обавезе јавни тужилац може одступити, односно донети одлуку да не покрене кривични поступак, и онда када су испуњени сви законски услови (пријављено дело је дело за које се гони по службеној дужности, није наступила застарелост кривичног гоњења, дело није обухваћено амнестијом или помиловањем), ако оцени да у конкретном случају не би било целисходно приклонити се овој обавези. У оба случаја стоји обавеза јавног тужиоца, само што у другом закон дозвољава јавном тужиоцу да према дискреционој оцени од ње одступи.⁴ Према слову закона овако може поступити:

- 1) Код кривичних дела која врше малолетна лица;
- 2) Код кривичних дела учињених од стране правног лица;
- 3) Када дође до закључења споразума о признању кривичног дела;
- 4) Код кривичних дела за која је законом запређена казна затвора у трајању до три године, ако је претходно осумњичени изразио стварно кајање, или је штету већ надокнадио, или је штету већ отклонио (одбацивање кривичне пријаве из разлога правичности), и
- 5) Код условљеног опортунитета.

Наше законодавство познаје одлагање гоњења према малолетним лицима већ дужи низ година⁵, а од 2001. године примењује се и према пунолетним лицима. Условљени опортунитет се најпре примењивао према пунолетним учиниоцима кривичних дела за која је запређена казна затвора у трајању до три године, да би од 2009. године дошло до померања горње границе запређене казне затвора, до пет година.⁶ Под окриљем условљеног опортунитета јавни тужилац доноси одлуку да не покреће кривични поступак: ако према истом осумњиченом није већ примењиван условљени опортунитет за исто кривично дело, ако испуни

---

³ З. Јекић, *Кривично процесно право*, Графичко предузеће „Димитрије Давидовић“, Београд, 2003, 83.

⁴ С. Бејатовић., В. Ђурђић, М. Шкулић, Г. Илић, Ј. Киурски, М. Матић, Р. Лазич, С. Ненадић.: *Примена начела опортунитета у пракси - изазови и препоруке*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2012, 18.

⁵ Ч. Стевановић, *Кривично процесно право СФРЈ*, Научна књига, Београд, 1988, 58-60.

⁶ Г. Илић, Ј. Киурски, „Опортунитет кривичног гоњења и досадашња искуства у његовој примени“ у: *Поједностављене форме поступања у кривичним стварима - регионална кривичнопроцесна законодавства и искуства у примени*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд, 2013, 242.

једну или више обавеза, ако постоје основи сумње да је извршио кривично дело за које је запређена новчана или казна затвора до пет година. Сви услови имају подједнаку важност, па се захтева њихова кумулативна испуњеност.

Пре него уопште приступи примени ове установе, јавни тужилац проверава да ли се према осумњиченом раније примењивао условљени опортунитет у погледу истог кривичног дела. У централној евиденцији Републичког јавног тужилаштва заводе се лица према којима је условно одлагање гоњења већ примењивано, као и подаци о врсти кривичног дела.⁷ Тиме је искључена могућност примене ове установе према истом учиниоцу у погледу истог кривичног дела, али се уочава да нису искључена њему сродна, која имају исти заштитни објекат. Тако на пример, јавни тужилац може условно одложити кривично гоњење према лицу за које постоје основи сумње да је извршило кривично дело пореске утаје, а затим поново применити ову установу према истом лицу осумњиченом за неко од основних пореских кривичних дела (кријумчарење, неуплаћивање пореза по одбитку).⁸

Која ће обавеза бити одређена у наредби за одлагање кривичног гоњења, зависи од тежине учињеног кривичног дела, односно његових штетних последица. Чланом 283. Законика о кривичном поступку предвиђено је да то може бити:⁹

- 1) Отклањање штетне последице коју је осумњичени проузроковао кривичним делом, или накнада причињене штете;
- 2) Уплата новчаног износа у корист хуманитарне организације, фонда или јавне установе;
- 3) Да обави друштвенкорисни или хуманитарни рад;
- 4) Да испуни доспеле обавезе издржавања;
- 5) Да се подвргне одвикавању од употребе алкохола или опојних дрога;
- 6) Да се подвргне психосоцијалном третману ради отклањања узрока насилничког понашања;

---

⁷ Ж. Мирков, „Начело опортунитета кривичног гоњења у тужилачкој пракси - од пријема кривичне пријаве до решења о одбачају кривичне пријаве“, *Право – теорија и пракса*, бр. 7-9, 2016, 64.

⁸ М. Ђукић, „Условно одлагање кривичног гоњења у Србији – норма и пракса“, Научно истраживачки пројекат „Начела добре владавине-начело правне сигурности и начело правичности“, *Тематски зборник-пројекат*, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2018, 274. (269-283)

⁹ Г. Илић, М. Мајић, С. Бељански, А. Трешњев.: *Коментар законика о кривичном поступку, Пето издање-према стању законодавства од 1. октобра 2013. године*, Службени гласник, Београд, 2013, 651-653.

- 7) Да изврши обавезу установљену правноснажном одлуком суда, односно поштује ограничење утврђено правноснажном судском одлуком.

Рок за испуњење наложених обавеза износи годину дана од дана доношења наредбе, након чега јавни тужилац одбацује кривичну пријаву у форми решења. Како је поступање јавног тужиоца под окриљем условљеног опортунитета мимо граница кривичног поступка, мере (обавезе) које одређује немају карактер кривичних санкција, нити их изриче суд, тако да се осумњичени не заводи у казнену евиденцију, те самим тим нема ни правних последица осуде.¹⁰ Овде се репресија искључује, а у први план ставља превентивно деловање на осумњиченог.

3. ПОРЕСКА КРИВИЧНА ДЕЛА - НАЈТЕЖИ ОБЛИК ПОРЕСКЕ ЕВАЗИЈЕ

Процес опорезивања прате разни модалитети отпора пореских обвезника. У основи опорезивања лежи конфликт два сукобљена интереса - на једној страни се налази фискални интерес државе, а на другој интерес пореских обвезника.¹¹ Пореска пракса у савременим државама познаје веома различите видове пореске евазије. Да би умањили своју пореску обавезу порески обвезници могу предузимати различите активности а да при том поступају у складу са пореским законима. Тада постоји тзв. законита евазија пореза (tax avoidance), за разлику од незаконите евазије (tax evasion), која подразумева незаконито понашање. Кршењем пореских прописа, порески обвезници предузимају поступке у циљу избегавања плаћања пореза, умањењем или потпуним неизвршењем своје пореске обавезе. Најтежи облици противправних понашања пореских обвезника инкриминисани су као кривична дела. Пореска кривична дела представљају штетну, противправну и опасну делатност појединаца и група којима се угрожавају основни фискални интереси друштва.¹²

Кривичним законодавством Србије предвиђена су следећа пореска кривична дела: пореска утаја, неуплаћивање пореза по одбитку и

---

¹⁰ М. Мајић, *Кривично процесно право – Практикум за припрему правосудног испита*, Службени гласник, Београд, 2018, 21-22.

¹¹ М. Анђелковић, „Моделирање понашања пореских обвезника у савременој теорији“, Међународна научна конференција "Правни систем и друштвена криза", Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2011, 475.

¹² Д. Јовашевић, „Пореска евазија и пореска кривична дела - облици испољавања пореске евазије“, *Безбедност* 4/05, 542.

кријумчарење¹³, док су остала пореска кривична дела прописана пореским законом: неосновано изказивање износа за повраћај пореза и порески кредит, угрожавање наплате пореза и пореске контроле, недозвољен промет акцизних производа и недозвољено складиштење робе¹⁴. Поред новчане казне, предвиђена је и казна затвора у различитим распонима у зависности од кривичног дела и његових квалификованих облика. За два тежа облика пореске утаје прописана казна затвора преко 5 година затвора, колико износи за основни облик.¹⁵ За квалификовани облик кривичног дела неуплаћивање пореза по одбитку, такође, прописана казна затвора преко 5 година, као и за тежи облик кривичног дела неосновано изказивање износа за повраћај пореза и пореског кредита.¹⁶ Према томе, код већине пореских кривичних дела се може примени институт одлагања кривичног гоњења, осим код ових неколико наведених квалификованих облика. У групу пореских кривичних дела за која се може применити одлагање кривичног гоњења спада и кривично дело кријумчарење. Радња извршења овог кривичног дела ће постојати уколико неко лице преноси робу преко царинске линије, избегавајући мере царинског надзора или избегавајући мере царинског надзора пренесе робу преко царинске линије наоружано, у групи или уз употребу силе или претње. Прописана казна затвора, поред новчане казне, износи од 6 месеци до 5 година. Само за лица која се баве препродајом, растурањем или прикривањем такве робе, организовањем мреже препродаје или продаје прописана је казна затвора од 1 до 10 година.¹⁷

Последице пореских кривичних дела, као најтежих облика пореске евазије се испољавају не само у домену фискалног система државе, него и

---

¹³ Закон и изменама и допунама Кривичног законика – ЗИД КЗ, „Сл. гласник РС“, бр. 94/2016, чл.225, 226 и 236.

¹⁴ Закон о пореском поступку и пореској администрацији Републике Србије, "Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/1, 2/12 - исправка, 93/12, 47/2013, 108/2013, 68&2014, 105/2014, 91/2014, 112/2015, 15/2016, 108/2016 и 30/2018, чл. 173, 175, 176 и 176а.

¹⁵ За први тежи облик, код кога износ утајеног пореза прелази 1.500.000 дин. прописана је казна затвора од 1 до 8 година. Код другог тежег облика, где утајени порез прелази 7.500.000 дин., према најновим изменама које су почеле да се примењују од 1. марта 2018.године, казна затвора је прописана у распону од 3 до 10 година.

¹⁶ Уколико износ неуплаћеног пореза код неуплаћивања пореза по одбитку прелази преко 7.500.000 дин. примениће се казна затвора од 1 до 10 година. Уколико тај износ код неоснованог изказивања износа за повраћај пореза и порески кредит прелази 3.000.000, односно 10.000.000 код другог квалификованог облика, казна затвора је од 1 до 8 година, односно од 3 до 10 година код другог квалификованог облика.

¹⁷ ЗИД КЗ ,чл.236

економске и социјалне сфере. Непосредна последица противправног понашања пореских обвезника са циљем потпуног или делимичног избегавања плаћања пореза огледа се у смањењу прилива у државну благајну. Благовремено плаћање пореза и других дажбина је од изузетне важности за континуирано финансирање виталних функција државе, као што су војска, полиција, судство. Такође, за финансирање бројних јавних услуга, попут образовања, здравства, инфраструктуре, средства се обезбеђују на фискалној основи. Смањење прилива средстава у буџет представља посебан проблем последњих неколико година када се државе боре са огромним дефицитом. У теорији јавних финансија доста се говори и о тзв. ефекту угледања. Широке размере пореске евазије, посебно неоткривени и несанкционисани случајеви психолошки неповољно утичу на склоност пореских обвезника да испуњавају своје пореске обавезе.¹⁸ Негативни ефекти пореске евазије се јављају и у домену расподеле пореског терета. Појава да нека лица остварују доходак али не плаћају порез утичен на то да стопе пореза на легалне активности морају да буду веће него што би био случај да су сви порески обвезници који стварају доходак обухваћени порезом.¹⁹ Пореска евазија има, такође, може имати негативне економске ефекте. Због јачег пореског оптерећења привредних субјеката који редовно плаћају порез у односу на пореске утајиваче стварају неједнаки услови пословања.

Од 2006. до 2015. године, разлог за одбачај кривичних пријава за утају пореза и кријумчарење, углавном је била оцена јавног тужиоца да кривично гоњење у датом случају не би било целисходно. У периоду од 2015. до 2017. године, јавни тужиоци су на подручју Републике Србије у више од 50% случајева прибегавали одбачају кривичне пријаве применом установе условљеног опортунитета, како код пореске утаје, тако и кријумчарења.

Табела 1.

Примена условљеног опортунитета код пореске утаје у периоду од 2015. до 2017. године

Година	Одбачене кр. пријаве за пореску утају	Условљени опортунитет	Дело није кр. дело	Застарелост
2015	341	180	51	8

¹⁸ М. Анђелковић, *Јавне финансије и финансијско право*, Правни факултет Ниш, 2012, 141.

¹⁹ М. Милошевић, „Економски аспект евазије пореза“, *Економски хоризонти*, 2006, 8, (1-2), 73.

2016	367	158	43	10
2017	309	113	43	14
Укупно	1.017	448	137	32

Извор: <http://www.stat.gov.rs/oblasti/pravosudje/punoletni-ucinioci-krivicnih-dela/>

Табела 2.

Примена условљеног опортунитета код кријумчарења у периоду од 2015. до 2017. године

Година	Одбачене кр. пријаве за кријумчарење	Условљени опортунитет	Дело није кр. дело	Застарелост
2015	29	15	7	1
2016	10	8	/	/
2017	15	8	/	/
Укупно	54	31	7	1

Извор: <http://www.stat.gov.rs/oblasti/pravosudje/punoletni-ucinioci-krivicnih-dela/>

ЗАКЉУЧАК

Група пореских кривичних дела има за објекат кривичноправне заштите обавезу плаћања пореза, доприноса и других дажбина. Порески обвезници противправним понашењем, кршењем пореских прописа, делимично или у потпуности избегавају извршавање својих пореских обавеза. Такво кршење пореских прописа оставља негативне ефекте на фискални систем, првенствено кроз умањење прилива прихода у државну благајну. Благовремено испуњавање пореских обавеза је од изузетне важности за континуирано финансирање виталних функција државе, попут војске, полиције, судства и сл. Поред тога, разноврсна друга јавна добра, као што су образовање, здравство, инфраструктура и сл., обезбеђују се у јавном сектору и финансирају фискалним путем. Поред тога што је државна каса остала ускраћена за прилив средстава, кршење пореских закона проузрокује и неке друге последице. Наиме, на овај начин настају посредни негативни ефекти на фискални систем, као што су неједнака расподела пореског терета и "ефекат угледања" на пореске утајиваче. Такође, преко ремећења услова пословања рефлектују се негативни економски ефекти, док у социјалној сфери доводи до неједнаког социјалног положаја пореских обвезника.

Тачно је да код ових кривичних дела непосредна штетна последица није транспарентна. Упоређивањем са већином осталих

кривичних дела, код којих је штетна последица непосредно видљива (на пример, код кривичних дела против живота и тела), ствара се прихолошки ефекат да штетне последице на фискални систем државе имају мању (или чак, занемарљиву) друштвену опасност. Ако се имају у виду финансијски ефекти, као непосредна штетна последица пореских кривичних дела, али и последице које се посредно одражавају на фискални систем или у економском и социјалном домену, онда се никако не може говорити о багателном криминалитету.

У том контексту, упитна је примена института одлагања кривичног гоњења за најтежа пореска кривична дела, попут пореске утаје и кријумчарења. Када се ради о осталим пореским кривичним делима, ту су износи утајеног пореза, по правилу, нижи, док је сам начин извршења радње кривичног дела такав да је оправдана примена овог института.

Јесте одлагање кривичног гоњења условно, јер се само под условом да осумњичени испуни неку од наложених обавеза долази до одбацивања кривичне пријаве. Тиме се постиже економичност и поједностављење рада судова, јер се оставља могућност пореском утајивачу да испуни своју пореску обавезу. Међутим, оправдана је бојазан да примена института одлагања кривичног гоњења за најтежа пореска кривична делане постиже се основна замисао овог института. По правилу, односи се на кривична дела за које је запређена лакша казна и примењује се из разлога економичности растеређења рада судова када су у питању лакша или средње тешка кривична дела. Ни пореска утаја ни кријумчарење не могу се сврстати у категорију багателног криминалитета, јер радња извршења ових кривичних дела представља веома штетну и друштвено опасну појаву. Одлагањем кривичног гоњења се, на изванредан начин, даје "још једна шанса" пореским утајивачима, јер ако испуне наложену обавезу долази до одбацивања кривичне пријаве. Поставља се питање да ли пореским утајивачима или кријумчарима треба чинити такав "уступак", имајући у виду да се ради не само о несавесним пореским обвезницима (који су намерно и свесно избегли плаћање своје пореске обавезе), него, по опису радње извршења, и о лицима која су предузела изузетно штетне и друштвено опасне активности.²⁰ На пример, у опису радње извршења кривичног дела кријумчарења, за које постоји могућност примене одлагања кривичног гоњења због запређене казне затвора до 5 година, се налазе и активности које је лице предузело у групи, наоружано или уз употребу силе или претње.

---

²⁰ S. Dimić, M. Đukić, „Tax fraud and plea bargaining“, International Scientific Conference „Archibald Reiss Days“. Vol. 3, Belgrade, 2017, 64.

ЛИТЕРАТУРА

М. Анђелковић, *Јавне финансије и финансијско право*, Правни факултет Ниш, 2012;

S. Dimić, M. Đukić, „Tax fraud and plea bargaining“, International Scientific Conference „Archibald Reiss Days“. Vol. 3, Belgrade, 2017, 57-66;

Г. Илић, Ј. Киурски, *Опортунитет кривичног гоњења и досадашња искуства у његовој примени у: Поједностављене форме поступања у кривичним стварима - регионална кривичнопроцесна законодавства и искуства у примени*, Мисија ОЕБС у Србији, Београд, 2013;

Г. Илић, М. Мајић, С. Бељански, А. Трешњев: *Коментар законика о кривичном поступку, Пето издање-према стању законодавства од 1. октобра 2013. године*, Службени гласник, Београд, 2013;

Д. Јовашевић, „Пореска евазија и пореска кривична дела - облици испољавања пореске евазије“, *Безбедност* 4/05, 541-564;

Ж. Мирков, „Начело опортунитета кривичног гоњења у тужилачкој пракси - од пријема кривичне пријаве до решења о одбачају кривичне пријаве“, *Право – теорија и пракса*, бр. 7-9, 2016, 60-74;

З. Јекић, *Кривично процесно право*, Графичко предузеће „Димитрије Давидовић“, Београд, 2003;

М. Анђелковић, „Моделирање понашања пореских обвезника у савременој теорији“, *Међународна научна конференција "Правни систем и друштвена криза"*, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, 2011, 475-490;

М. Ђукић, „Условно одлагање кривичног гоњења у Србији – норма и пракса“, Научно истраживачки пројекат „Начела добре владавине-начело правне сигурности и начело правичности“, *Тематски зборник-пројекат*, Правни факултет Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици, Косовска Митровица, 2018, 269-283;

М. Мајић, *Кривично процесно право – Практикум за припрему правосудног испита*, Службени гласник, Београд, 2018;

М. Милошевић, „Економски аспект евазије пореза“, *Економски хоризонти*, 8 (1-2), 2006, 59-77;

С. Бејатовић, В. Ђурђић, М. Шкулић, Г. Илић, Ј. Киурски, М. Матић, Р. Лазић, С. Ненадић: *Примена начела опортунитета у пракси - изазови и препоруке*, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Београд, 2012;

Ч. Стевановић, *Кривично процесно право СФРЈ*, Научна књига, Београд, 1988;

ЗАКОНИ

Закон и изменама и допунама Кривичног законика, „Сл. гласник РС“, бр. 94/2016;

Закон о пореском поступку и пореској администрацији Републике Србије, "Сл. гласник РС", бр. 80/02, 84/02 - исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 - др. закон, 62/06 - др. закон, 61/07, 20/09, 72/09 - др. закон, 53/10, 101/1, 2/12 - исправка, 93/12, 47/2013, 108/2013, 68&2014, 105/2014, 91/2014, 112/2015, 15/2016, 108/2016 и 30/2018;

Законик о кривичном поступку, "Службени гласник Републике Србије“, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013 and 55/2014

Suzana DIMIĆ, PhD

Assistant Professor, Faculty of Law Priština - Kosovska Mitrovica

Mirjana DJUKIĆ

Teaching Assistant, Faculty of Law Priština - Kosovska Mitrovica

DEFERRING OF A CRIMINAL PROSECUTION IN RELATION TO OF THE TAX OFFENCE

Summary

As one of the types of principles of opportunity, conditional opportunity is an exception to the obligation of prosecution on which the principle of legality is based. The public prosecutor postpones the prosecution if the suspect accepts and fulfills some of the obligations imposed on the order for postponement. The realization of the obligations leads to the dismissal of the criminal complaint, and the aim is to avoid the criminal procedure and solve the criminal case by extra-judicial means, ie by the diversionary model of conduct.

Tax offenses prescribe a group of criminal offenses whose object of criminal law protection is the obligation to pay taxes, contributions and other taxes. Taxpayers avoid performing their tax obligations by unlawful conduct, violation of tax regulations. Due to the non-transparency of the detrimental effect, which is not readily apparent as with most other crimes, it is often not a high level of social danger attributed to these crimes. However, the timely fulfillment of tax obligations is of utmost importance for the continued funding of vital functions of the state, such as the army, the police, the judiciary, the provision of diverse public goods, such as education, health, traffic, Illegal evasive behavior of taxpayers directly affects the amount of collected revenues, because the state is deprived of the amount of funds that would be charged for taxpayers to fulfill their tax obligations in a timely manner, but also causes many other consequences, economic, social and political.

In this context, the question arises as to the justification of the normative solution that gives the possibility of applying the institute of delaying the prosecution of the most serious tax offenses, such as tax evasion and smuggling.

Keywords: *deferring of a criminal prosecution, tax evasion, tax fraud.*